

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK
RPO-608100-II/09/PC

Warszawa, dnia 10 czerwca 2009r.

Pan
Edward Zalewski
Prokurator Krajowy
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

szanowny Panie Prokuratorze

W nawiązaniu do pisma Pana Prokuratora z dnia 4 maja 2009r. w sprawie prowadzonych przez prokuratury postępowań przygotowawczych dotyczących wypadków drogowych uprzejmie informuję Pana, że prawidłowość prowadzenia powyższych postępowań, w tym między innymi spraw dotyczących wypadków drogowych pozostaje od dłuższego czasu przedmiotem zainteresowania Rzeczników Praw Obywatelskich.

Z dokumentacji istniejącej w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że kwestia powyższa była przedmiotem licznych wystąpień Rzeczników Praw Obywatelskich do Ministrów Sprawiedliwości, jak i otrzymywanych w tej sprawie odpowiedzi.

Odnosząc się do zaprezentowanego przez Pana Prokuratora w udzielonej odpowiedzi stanowiska, że dokumentacja wizytacji nie jest konstruowana pod kątem analizy sposobu prowadzenia spraw o poszczególne typy przestępstw uprzejmie informuję Pana, że Rzecznik Praw Obywatelskich w odpowiedzi na swoją korespondencję, w tym pismo z dnia 9 lipca 2008r. dotyczące praktyki postępowania w sprawach, których przedmiotem jest przemoc w rodzinie, w tym przemoc wobec dzieci, otrzymał przy piśmie z dnia 27 sierpnia 2008r. od Zastępcy Prokuratora Generalnego sprawozdanie uogólniające wyniki lustracji spraw dotyczących przemocy fizycznej stosowanej wobec dzieci.

W piśmie tym Rzecznik Praw Obywatelskich został także poinformowany, że na kanwie ujawnionych w toku tej lustracji nieprawidłowości wystosowano do prokuratorów apelacyjnych stosowne zalecenia dla dalszej praktyki jednostek prokuratury w zakresie prowadzenia tych postępowań.

Uprzejmie informuję Pana Prokuratora, że problem niskiego poziomu części postępowań przygotowawczych dotyczących, między innymi spraw o wypadki drogowe Rzecznik Praw Obywatelskich poruszał w swoich wystąpieniach do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego z dnia 26 listopada 2002r. i z dnia 11 lutego 2003r.

Prokurator Krajowy w odpowiedzi na powyższe wystąpienia pismem z dnia 24 lutego 2003r. poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich o uwzględnieniu jego sugestii odnośnie sposobu prowadzenia tych spraw i skierowaniu do prokuratorów apelacyjnych stosownych wytycznych, z którymi Rzecznik także zapoznał się.

Pragnę także poinformować Pana Prokuratora, że w odpowiedzi na kolejne wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 15 grudnia 2005r. w omawianych sprawach do Prokuratora Krajowego w Warszawie, zastępcy Prokuratora Generalnego przy piśmie z dnia 30 stycznia 2006r. przesłał Rzecznikowi kolejne pismo instrukcyjne z dnia 27 stycznia 2006r. skierowane do prokuratorów apelacyjnych.

Z analizy szeregu akt prawomocnie zakończonych postępowań przygotowawczych dotyczących wypadków drogowych wynika, że najczęstsze uchybienia w tej kategorii spraw to, między innymi, przewlekłość postępowań, niewyczerpanie inicjatywy dowodowej, niepełna bądź dowolna ocena materiału dowodowego, oraz wadliwa rekonstrukcja przebiegu wypadku i akceptowanie niepełnych i wewnętrznie sprzecznych opinii biegłych.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że sprawy dotyczące wypadków drogowych są sprawami szczególnymi, ponieważ z jednej strony niewłaściwe wykonanie czynności na miejscu zdarzenia, tuż po jego zaistnieniu, niejednokrotnie w sposób nieodwracalny może uniemożliwić ustalenie szeregu okoliczności, a w ostateczności przyczyn i przebiegu zaistniałego wypadku drogowego, a z drugiej strony

są to sprawy, gdzie często następstwem jest śmierć ofiary lub poważne obrażenia ciała, a wielokrotnie sprawcami tych wypadków są nietrzeźwi kierowcy.

W tym miejscu nie należy zapominać, że Polska jest krajem zajmującym w Europie, niestety jedno z pierwszych miejsc odnośnie ilości wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym.

Z tych względów nieodzowne jest, w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, prowadzenie postępowań w omawianej kategorii przez prokuratorów posiadających wiedzę i praktykę w tej dziedzinie, a także właściwe sprawowanie nadzoru nad czynnościami przeprowadzanymi już we wstępnej fazie postępowania.

Jest to niezmiernie istotne nie tylko z punktu widzenia celów postępowania karnego, ale także poszanowania praw osób pokrzywdzonych.

W związku z powyższym, z uwagi na specyfikę spraw dotyczących wypadków komunikacyjnych, uprzejmie proszę Pana Prokuratora o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich, czy sposób i prawidłowość prowadzenia tych spraw w skali ogólnokrajowej jest przedmiotem zainteresowania Prokuratury Krajowej, a jeżeli tak, to proszę o poinformowanie Rzecznika o treści wniosków sformułowanych w powyższym zakresie, w okresie ostatnich trzech lat, w wyniku wizytacji i lustracji dokonywanych przez prokuratorów nadrzędnych w ramach sprawowanego nadzoru.

Z poważaniem

